

волатильності цифрових активів, загроза шахрайства та технічні уразливості смарт-контрактів потребують створення ефективних організаційно-економічних механізмів управління ризиками. Крім того, інтеграція традиційного банкінгу з DeFi-протоколами вимагає перегляду принципів корпоративного управління, розвитку цифрових компетенцій персоналу, адаптації інформаційних систем та створення нових моделей довіри між учасниками фінансового ринку.

Таким чином, децентралізовані фінанси становлять не лише технологічну інновацію, але й фундаментальну зміну логіки функціонування фінансових інституцій. У перспективі вони можуть стати каталізатором переходу до нової моделі банкінгу, орієнтованої на відкритість, доступність та економічну ефективність. За умов належного інституційного супроводу, розвиток DeFi здатен стати ключовим фактором розширення фінансової інклюзії та формування більш справедливої та доступної глобальної фінансової екосистеми.

Список літератури:

1. Schär F. Decentralized Finance: On Blockchain- and Smart Contract-Based Financial Markets. Federal Reserve Bank of St. Louis Review. 2021. Vol. 103, No. 2. P. 153–174.
2. Доценко О. и др. Формування динамічних патернів поведінки цін defi-активів у складі ринку криптовалют. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2024. Т. 3. №. 56. С. 173-184.
3. Козенкова В., Мовсесянц А. Ризики функціонування блокчейн-платформ в умовах впровадження технології Web3. Економічний простір. 2025. №. 198. С. 180-187.

Бібліографія: Писаковський А.О. Вплив DEFI на економіку масштабування банківських послуг: нові можливості для фінансової інклюзії / А.О. Писаковський // Результати наукових конференцій Навчальнонаукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. Т. 1 : Труді XXI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2024» 10-11 грудня 2024 р. – 2024. С. 180-181

ОСИПОВА С.К., к.е.н., доц., НТУ «ХПІ»

БОЖКО Р.Ю., студент, НТУ «ХПІ»

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУТНОСТІ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Управління активами комерційного банку є ключовою функцією, що забезпечує стабільність і прибутковість фінансової установи. Ефективне управління активами дозволяє банкам мінімізувати ризики, оптимізувати доходи та зберігати ліквідність, що є необхідною умовою для їхньої здатності виконувати зобов'язання перед клієнтами, інвесторами та регуляторами. Управління активами в банківському секторі є надзвичайно важливим, оскільки від цього залежить не тільки фінансова стабільність окремого банку, але й загальна економічна ситуація в країні. Тому розуміння теоретичних засад управління активами є важливим для всіх учасників банківської системи.

Основною метою управління активами є забезпечення максимізації прибутку при збереженні прийняттого рівня ризику. Активи банку – це ресурси, якими банк володіє і використовує для здійснення своєї діяльності. До основних активів комерційного банку належать кредитний портфель, інвестиційні активи, грошові кошти та їх еквіваленти, нерухомість, цінні папери, а також інші фінансові інструменти. Кожен з цих активів потребує окремого підходу до управління, з урахуванням особливостей ринку, законодавчих обмежень та внутрішніх політик банку.

Основні теоретичні засади управління активами комерційного банку зосереджені на досягненні оптимального балансу між ризиком і прибутковістю. Кожна з функцій банку потребує ретельного аналізу для того, щоб максимізувати результат. Це стосується, зокрема, кредитної політики, інвестиційної діяльності та управління ліквідністю. В управлінні кредитами важливо враховувати не лише рентабельність, але й кредитний ризик, який зростає при недостатньому аналізі платоспроможності позичальника або економічної ситуації на ринку.

Інвестиційні активи потребують постійного моніторингу з метою забезпечення їхньої ліквідності та зниження ризиків втрат. Управління ліквідністю означає підтримання достатнього рівня ліквідних активів для виконання зобов'язань

банку перед клієнтами, що вимагає оперативного регулювання структури активів залежно від зміни ринкових умов.

Ключовими аспектами управління активами є визначення ефективних методів оцінки активів та розробка стратегії їх використання. Серед найбільш поширених методів оцінки активів банку можна виділити метод дисконтованих грошових потоків, який дозволяє оцінити вартість активу на основі майбутніх грошових надходжень, а також метод порівняння з аналогічними активами на ринку, що забезпечує більш точне визначення вартості активів у порівнянні з ринковими цінами. Вибір методу оцінки залежить від типу активу, а також від умов ринку.

До важливих інструментів управління активами відносяться також стратегії диверсифікації. Диверсифікація активів допомагає зменшити ризики та збалансувати структуру активів банку, що дозволяє зменшити вплив негативних зовнішніх факторів на фінансові результати. Це досягається шляхом вкладення в різні типи активів, що мають різну чутливість до змін економічних умов. Диверсифікація може бути внутрішньою (наприклад, шляхом розподілу кредитного портфеля за різними сегментами позичальників) та зовнішньою (через інвестування в різні ринки або інструменти, зокрема, цінні папери, валютні ринки).

Управління активами банку також включає ефективне використання різних фінансових інструментів. Банки активно використовують такі інструменти, як депозити, облігації, акції, деривативи, що дозволяє не лише знижувати ризики, а й отримувати додаткові доходи. Наприклад, банки можуть використовувати деривативи для хеджування ризиків, пов'язаних із змінами валютних курсів або процентних ставок, а також для спекулятивних цілей.

Особливу увагу в управлінні активами варто приділяти управлінню ризиками. Ризик є невід'ємною частиною діяльності будь-якого банку, але завдяки грамотному управлінню можна мінімізувати його вплив на результат.

Ризики, з якими стикаються банки, можна класифікувати на кредитні, процентні, валютні, ринкові, ліквідності та операційні. Кредитний ризик виникає через ймовірність того, що позичальник не зможе виконати свої зобов'язання перед банком. Валютний ризик відноситься до можливих втрат від коливань валютних курсів, процентний ризик – до змін ставок, що впливають на вартість фінансових активів.

Важливим аспектом теоретичних засад управління активами є управлінська компетенція та кадровий потенціал банку. Для досягнення високої ефективності управління активами необхідно, щоб керівники банку мали достатньо знань та досвіду для прийняття стратегічних рішень щодо розподілу активів, оцінки ризиків та вибору найбільш вигідних інвестиційних напрямів. Банк також повинен забезпечити постійне підвищення кваліфікації своїх співробітників для ефективного управління фінансовими ресурсами.

Отже, управління активами комерційного банку є складним і багатоаспектним процесом, що вимагає системного підходу та комплексної стратегії. Для забезпечення фінансової стабільності та прибутковості банку необхідно здійснювати управління активами з урахуванням не лише поточних ринкових умов, а й можливих майбутніх ризиків. Впровадження передових технологій та використання ефективних методів оцінки та управління активами є запорукою успіху банку на фінансовому ринку.

Бібліографія: Осипова С.К., Божко Р.Ю. Теоретичні засади сутності управління активами комерційного банку / *С.К. Осипова, Р.Ю. Божко* // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. Т. 1 : Труды XXI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2024» 10-11 грудня 2024 р. – 2024. С. 182-184

ФАЛЬЧЕНКО О.О., к.е.н., доц., НТУ «ХПІ»

СВІТЛИЧНИЙ Р.А., студент, НТУ «ХПІ»

УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ І ВИТРАТАМИ ДЛЯ